

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

24 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte

Nicolaev Ghenadie

judecători

Toma Nadejda

Moraru Petru

Guzun Ion

Bejenaru Iurie

judecînd, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de inculpatul Gorincioi Gheorghe Ivan și avocatul acestuia, Osoianu Tudor, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 martie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2015, în cauza penală în privința lui

Gorincioi Gheorghe Ivan, născut la 11.02.1949, originar din s. Cetriceni, r-nul Ungheni, domiciliat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 6, ap.88.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. Prima instanță: 11.07.2013 – 17.03.2015;*
- 2. Instanța de apel: 07.04.2015 – 15.06.2015;*
- 3. Instanța de recurs: 12.11.2015 – 24.05.2016.*

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 martie 2015 inculpatul Gorincioi Gheorghe Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal la 4 (patru) ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitate ce ține de administrare pe un termen de 3 (trei) ani.

În temeiul art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea executării pedepsei pe un termen de probă de 3 (trei) ani.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că Gorincioi Gheorghe Ivan, activând în calitate de Președinte al Consiliului Coordonator al Audiovizualului, adică fiind persoană publică, investită conform art. 45 al Codului Audiovizualului, într-o instituție de stat prin alegere și stipularea legii, cu anumite drepturi și obligații în

vederea exercitării funcțiilor autorității publice, în exercitiul funcției, a comis infracțiunea de neglijență în următoarele circumstanțe.

În baza contractului de sub-antrepriză încheiat cu SRL „Edata Trans”, care la rândul său avea încheiat un contract de achiziție a mărfurilor și serviciilor cu Consiliul Coordonator al Audiovizualului, pe parcursul anului 2009-2010 SRL „Viravi Impex” prin intermediul SRL „Edata Trans” a livrat către CCA diferite mărfuri și servicii, care fiind recepționate au fost achitate. Inculpatul Gorincioi Gheorghe, acționând în calitate de Președinte al Consiliului Coordonator al Audiovizualului, fiind responsabil de activitatea Consiliului Coordonator al Audiovizualului și de buna exercitare a funcțiilor acestuia, nu și-a îndeplinit corespunzător obligațiile de serviciu privind asigurarea activității Consiliului și de buna exercitare a funcțiilor acestuia a admis comiterea de către angajatul Consiliului Coordonator al Audiovizualului - șeful Direcției administrare al CCA Cherdivară Terentie a unei infracțiuni prevăzute de art. 324 alin. (3) lit. b) Cod penal, ultimul, la 21.01.2011, aproximativ ora 14.15 min., aflându-se în incinta Consiliului Coordonator al Audiovizualului de pe str. Vlaicu Pârcălab 46, a primit de la administratorul SRL „Viravi Impex”, Răsoi Victoria, bani în mărime de 110 000 lei, ce nu i se cuvin, sub pretextul inventat, că Președintele Consiliului Coordonator al Audiovizualului Gorincioi Gheorghe să nu inițieze controale de verificare a calității mărfurilor și volumelor serviciilor îndeplinite de SRL „Viravi Impex” pentru CCA. Ulterior, la aceeași dată, Cherdivară Terentie, după primirea banilor ce nu i se cuvin de la Răsoi Victoria a plasat suma de 100 000 lei în dulapul din sala de ședințe a CCA, iar restul sumei de 10 000 lei a lăsat-o asupra sa. Ulterior, Cherdivară Terentie, a fost recunoscut vinovat de comiterea faptei nominalizate prin decizia definitivă și irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 30.04.2013.

Acțiunile inculpatului Gorincioi Gheorghe Ivan au fost reîncadrate din art.324 alin.(3) lit. b) Cod penal în art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal cu indicii calificativi: *îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiințioase față de ele, care a cauzat urmări grave intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către procuror și avocatul Osoianu Tudor în numele inculpatului Gorincioi Gheorghe.

3.1. În motivarea apelului procurorul a indicat că, instanța de fond greșit a recalificat acțiunile inculpatului Gorincioi Gheorghe din art. 324 alin.(3) lit. b) Cod penal în art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, deoarece eronat și unilateral a apreciat probele prezentate în sprijinul învinuirii, care, în opinia apelantului, confirmă vinovăția lui Gorincioi Gheorghe în învinuirea înaintată, și anume, săvârșirea coruperii pasive în complicitate cu Cherdivară T.

Totodată, a menționat că, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 28.01.2015 s-a dispus inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocații Ursu Nicolae și Nicoară Vasile în numele inculpatului Cherdivară Terentie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2013,

în cauza penală în privința Cherdivară Terentie, ca fiind vădit neîntemeiat, prin care Cherdivară Terentie a fost condamnat în baza art. 324 alin.(3) lit. b) Cod penal la 7 ani închisoare, cu amendă în mărime de 1000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani.

A solicitat, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Gorincioi Gheorghe Ivan să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 324 alin. (3) lit. b) Cod penal la 8 (opt) ani închisoare cu amendă în mărime de 9000 unități convenționale cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 10 ani.

3.2. Avocatul Osoianu Tudor în numele inculpatului Gorincioi Gheorghe, în motivarea apelului a indicat următoarele argumente:

– probele enumerate în rechizitoriu și în sentință nu pot fi puse la baza condamnării inculpatului, deoarece nu sunt anexate la acest dosar, nu au fost prezentate și examinate în modul stabilit în cadrul cercetării judecătorești, astfel, lipsa acestora afectează grav probarea circumstanțelor de fapt invocate în rechizitoriu, privitor la legăturile între CCA, SRL „Edata Trans”, SRL „Viravi Impex”, Cherdivară T. și Gorincioi Gheorghe, lipsind rechizitoriul și acuzarea de suportul probator al acestor împrejurări;

– nu pot fi reținute nici probele, presupuse corpuri delictive (pachetele de polietilenă de culoare neagră în care au fost împachetate sacourile lui Gorincioi Gh. și Cherdivară T.), anexate la materialele cauzei, fără a fi recunoscute drept corpuri delictive, care nu au fost cercetate în ședința de judecată, ceea ce este contrar prevederilor art. 94 alin.(2), 158 alin.(2) Cod de procedură penală, precum și banii în valoare de 10 000 lei ridicați de la Cherdivară T. și împachetați în plicul nr.1, care nu au fost examinați în cadrul cercetării judecătorești;

– declarațiile martorului Răsoi Victoria urmează a fi apreciate critic, deoarece nu sunt în coroborare cu alte probe și circumstanțe de fapt stabilite în cadrul cercetării judecătorești;

– a menționat că mijloacele de probă, precum: procesele-verbale din 18.01.2011 și 21.01.2011 privind efectuarea interceptărilor și înregistrării comunicărilor dintre Răsoi V. și Cherdivară T. (f. d. 10, 35) cad sub incidența art. 94 alin.(1) pct. 4) Cod de procedură penală, deoarece au fost administrate de o persoană care nu are dreptul să efectueze acțiuni procesuale în cauza penală, iar stenograma nu are la bază nici autorizarea judecătorului de instrucție și nici încheierea de legalizare, precum și decizia privind transmiterea banilor din 21.01.2011 a fost emisă de o persoană lipsită de atribuții în cadrul urmăririi penale;

– procesul-verbal de percheziție și examinare corporală a lui Cherdivară T. din 21.01.2011 și procesul-verbal de cercetare la fața locului din 22.01.2011 nu pot fi admise în calitate de probă în temeiul art. 94 alin.(1) pct. 11) Cod de procedură penală, deoarece au fost administrate ilegal, prin provocare, facilitare și încurajare la săvârșirea infracțiunii;

– informații contradictorii conține și Raportul de expertiză nr. 185-188 din 01.02.2011 realizat de Centrul Național de Expertiză Judiciară, astfel în sinteza raportului de expertiză a fost indicat că, banii conțin inscripția „Mită MAI”, iar în concluzie „ Mită CCCEC”, totodată, menționând despre dezacordul său cu procesul-verbal din 21.01.2011 de examinare corporală a cet. Gorincioi Gheorghe, care în opinia apelantului, nu conține suficiente garanții că tampoanele și mănușile care au fost utilizate de angajații CCCEC la prelucrarea mâinilor și sacoul lui Gorincioi Gheorghe au fost intacte și nu au avut urme de substanță fluorescentă pînă la utilizarea lor;

– nici procesul-verbal din 21.01.2011 de examinare corporală și percheziție a cet. Cherdivară Terentie (f.d. 44) nu poate fi pus la baza unei sentințe de condamnare, pe motivul că în realitate legislația procesual penală națională nu prevede un astfel de act procesual, iar procesul-verbal din 22.01.2011 de cercetare la fața locului în sala de ședințe din cadrul CCA nu poate fi pus la baza sentinței prin prisma art. 384 alin.(4) Cod de procedură penală;

– instanța de fond nu a motivat reîncadrarea acțiunilor inculpatului Gorincioi Gh. în baza art. 329 alin.(2) lit. b) Cod penal.

Apărătorul a considerat că, în baza celor expuse rezultă că există suficiente temeiuri de a înceta procesul sau de a emite o sentință de achitare a faptei incriminate și cea reținută de instanța de fond în sarcina inculpatului, deoarece nu a fost săvârșită de acesta, nu întrunește elementele infracțiunii.

A solicitat, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a lui Gorincioi Gheorghe și emiterea unei încheieri interlocutorii în conformitate cu art. 218 alin.(1) Cod de procedură penală privind încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale a lui Gorincioi Gheorghe, prin care aceste fapte se aduc la cunoștința organelor respective, persoanelor cu funcție de răspundere și procurorului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2015 a fost respins ca nefondat apelul declarat de avocatul Osoianu Tudor în numele inculpatului Gorincioi Gheorghe și admis apelul procurorului, casată sentința, în latura penală și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Gorincioi Gheorghe Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 324 alin. (3) lit. b) Cod penal la 7 (șapte) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu amendă în mărime de 1000 (una mie) unități convenționale, ceea ce constituie echivalentul a 20 000 (douăzeci mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 (trei) ani.

5. În motivarea soluției date instanța de apel a constatat că, Gorincioi Gheorghe Ivan, activând în calitate de Președinte al Consiliului Coordonator al Audiovizualului, adică fiind persoană publică, investită conform art. 45 al Codului Audiovizualului, într-o instituție de stat prin alegere și stipularea legii, cu anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, în exercițiul funcției, a comis infracțiunea de corupere pasivă în următoarele circumstanțe.

În baza contractului de sub-antrepriză încheiat cu SRL „Edata Trans”, care la rândul său avea încheiat un contract de achiziție a mărfurilor și serviciilor cu Consiliul Coordonator al Audiovizualului, pe parcursul anului 2009-2010 SRL „Viravi Impex” prin intermediul SRL „Edata Trans” a livrat către CCA diferite mărfuri și servicii, care fiind recepționate au fost achitate.

Totodată, Gorincioi Gheorghe, acționând în calitate de Președinte al Consiliului Coordonator al Audiovizualului și președinte al grupului de achiziții din cadrul CCA, în complicitate și prin intermediul șefului Direcției Administrative al CCA cet. Cherdivară Terentie, pe parcursul perioadei de livrare a bunurilor și serviciilor de către SRL „Viravi Impex” către CCA și după aceasta, pînă la 21.01.2011, sub amenințarea că va iniția controale de verificare a calității mărfurilor și volumelor serviciilor îndeplinite de SRL „Viravi Impex”, a extorcat de la administratorul acestei companii, cet. Răsoi Victoria mijloace bănești în mărime de 110 000 lei.

La 21.01.2012, aproximativ ora 14.15 la indicația lui Gorincioi Gh., cet. Cherdivară Terentie, aflîndu-se în incinta Consiliului Coordonator al Audiovizualului de pe str. Vlaicu Pîrcălab, 46 a primit de la cet. Răsoi Victoria bani în sumă de 110 000,0 lei, ce nu i se cuvin, pentru ca în comun cu președintele CCA, Gorincioi Gh. să nu inițieze controale de verificare a calității mărfurilor și volumelor serviciilor îndeplinite de SRL „Viravi Impex” pentru CCA.

La aceeași dată, 21.01.2011, după primirea banilor ce nu i se cuvin de la Cherdivară Terentie, la indicația lui Gorincioi Gheorghe a plasat suma de 100 000 lei în dulapul din sala de ședințe a CCA, iar restul sumei de 10000 lei a lăsat-o asupra sa.

În cadrul percheziției corporale din 21.01.2011 la Cherdivară Terentie au fost depistați 10000 lei din cei 110 000 lei menționați mai sus.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Gorincioi Gheorghe, a săvîrșit infracțiunea prevăzută de art. 324 alin.(3) lit. b) Cod penal - *„Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către o persoană publică sau de către o persoană publică străină de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, cu extorcarea de bunuri sau servicii în proporții mari”*.

Instanța de apel a conchis că instanța de fond neîntemeiat a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului Gorincioi Gheorghe urmau a fi încadrate juridic în baza art. 329 alin.(2) lit. b) Cod penal, deoarece aprecierea probelor a avut loc unilateral și cu încălcarea principiului contradictorialității și egalității armelor.

Deși inculpatul Gorincioi Gheorghe în cadrul urmăririi penale, cercetării judecătorești, precum și în instanța de apel, vina nu a recunoscut-o, instanța de apel a conchis, că vinovăția acestuia este demonstrată integral prin probele administrate legal în cadrul urmăririi penale, examinate în instanța de fond și verificate în cadrul instanței de apel, precum sunt:

- declarațiile martorilor Răsoi V. și Nistriuc I.;

- procesul-verbal din 21.01.2011 privind examinarea și marcarea banilor destinați pentru transmiterea sub supraveghere către Cherdivară T. (f. d. 21-30);
- procesele-verbale din 18.01.2011 și 21.01.2011 privind efectuarea interceptării și înregistrării comunicărilor dintre Răsoi V. și Cherdivară T. (f. d. 10, 35);
- procesul-verbal din 21.01.2011 de examinare corporală și percheziție a cet. Cherdivară Terintie (f. d. 44);
- procesul-verbal din 21.01.2011 de examinare corporală a cet. Gorincioi Gheorghe (f. d. 45);
- procesul-verbal din 21.01.2011 de percheziție corporală a cet. Gorincioi Gheorghe (f. d. 46);
- procesul-verbal din 22.01.2011 de cercetare la fața locului în sala de ședințe din cadrul CCA, amplasat în mun. Chișinău str. Vlaicu Pîrcălab, 46 (f. d. 53);
- raportul de expertiză nr. 185-188 din 01.02.2011 efectuat de Centrul Național de Expertize Judiciare, prin care s-a constatat că bancnotele prezentate spre examinare au fost confecționate la întreprinderile specializate în acest sens, atât pe bancnote, cât și pe tamponanele de vată cu care s-au prelucrat mâinile cet. Cherdivară Terentie și Gorincioi Gheorghe și în buzunarele sacourilor acestora au fost depistate urme de substanță fluorescentă în galben verde, iar substanța fluorescentă de pe obiectele menționate are aceeași componență chimică (f. d. 66-82);
- extras din Hotărârea Parlamentului nr. 306 din 20.10.2006 privind confirmarea lui Gorincioi Gheorghe la funcția de membru al CCA (f. d. 114);
- decizia nr. 98 din 19.09.2007 a CCA privind desemnarea în funcția de președinte al CCA a dlui Gorincioi Gheorghe (f. d. 115);
- ordinul nr. 63 din 28.09.2007 cu privire la numirea în funcția de președinte al CCA a cet. Gorincioi Gheorghe (f. d. 116);
- facturi fiscale seria și numărul RU2929863, RU2929859, RU2929860 respectiv din 25.02.2010, 23.12.2009 și 23.12.2009 privind livrarea de SRL „Viravi Impex” către SRL „Edata Trans” a tehnicii de calcul și accesorii, notă informativă privind procedurile de achiziții publice petrecute de CCA, la care au participat SRL „Viravi Impex” și SRL „Edata Trans” pe 3 file;
- notă informativă privind grupul de achiziții din cadrul CCA pe 1 filă, ordinul nr. 55 din 11.09.2008 cu privire la instituirea grupului de lucru pentru achiziții a CCA pe 1 filă, ordinul nr. 01 din 12.01.2009 de numire în funcție a colaboratorilor CCA inclusiv Terentie Cherdivară pe 2 file;
- fișa postului Șefului Direcției Administrative a CCA pe 3 file, procesul verbal nr. 3 din 30.11.2009 a grupului de lucru pentru achiziții a CCA pe 4 file;
- procesul-verbal nr.4 din 02.12.2009 a grupului de lucru pentru achiziții a CCA pe 3 file;
- procesul-verbal nr.5 din 18.12.2009 a grupului de lucru pentru achiziții a CCA pe 2 file;

- contractul nr. 18 din 18.12.2009 între CCA și SRL „Edata Trans” cu anexe, în total pe 9 file;
- invitații la concurs prin cererea ofertei de preț înaintate de CCA pe 3 file;
- oferte de participare la concursul organizat de CCA pe 3 file;
- procesul-verbal nr. 3 din 15.04.2010 a grupului de lucru pentru achiziții a CCA pe 2 file;
- darea de seamă privind procedura de achiziții din 15.04.2010 pe 6 file;
- contract nr. 04 din 16.04.2010 între CCA și SRL „Edata Trans” cu anexe, în total pe 4 file;
- actul din 14.05.2010 de primire predare a mărfurilor și serviciilor pe 1 filă;
- contractul de răspundere materială cu Cherdivară Terentie pe 1 filă;
- facturi fiscale de livrare a bunurilor și prestare a serviciilor de SRL „Edata Trans” către CCA pe 5 file;
- ordine de plată a mijloacelor bănești de CCA către SRL „Edata Trans” pe 4 file;

Corpurile delictive:

- banii în sumă de 10 000 lei cu numărul și seria după cum urmează: № 017145 seria I 0050, № 092631 seria I 0013, № 049983 seria I 0043, № 161660 seria I 0042, № 111121 seria I 0003, № 107769 seria I 0054, № 101857 seria I 0006, № 066902 seria I 0014, № 123722 seria I 0047, № 028062 seria I 0044, în bancnote cu nominalul de 1 000 lei, ridicați de la Cherdivară Terentie împachetați în plicul cu nr. 1;
- banii în sumă de 100 000 lei cu nr. și seria după cum urmează: 123063 seria I 0053, nr.003684 seria I 0049, nr. 101706 seria I 0007, nr.011924 seria I 0007, nr.045558 seria I 0050, nr. 053570 seria I 0052, nr. 112429 seria I 0057, nr.016133 seria I 0050, nr. 156213 seria I 0026, nr. 097344 seria I 0017, nr. 111812 seria I 0053, nr. 116777 seria I 0038, nr. 160749 seria I 0031, nr. 017039 seria I 0047, nr. 094608 seria I 0017, nr. 165717 seria I 0056, nr. 120241 seria I 0053, nr. 031464 seria 23, nr. 078242 seria I 0019, nr. 104346 seria I 0034, nr. 110148 seria I 0057, nr. 091472 seria I 0023, nr. 152739 seria I 0056, nr. 057451 seria I 0034, nr.118906 seria I 0058, nr. 165160 seria I 0015, nr. 029304 seria I 0044, №. 159227 seria I 0005, nr.015761 seria I 0024, nr.078408 seria I 0004, nr. 116891 seria 10048, nr. 124585 seria I 0013, nr. 031507 seria I 0023, nr. 099824 seria I 0011, nr. 083382 seria I 017, nr. 105673 seria I 0022, №. 084961 seria I 0011, nr. 011440 seria I 0058, nr. 084793 seria 0011, nr. 073990 seria I 0053, nr. 075185 seria I 0009, nr. 085043 seria I 0051, nr. 094355 seria I 0048, nr. 027759 seria I 0044, nr. 116271 seria I 0004, nr. 096999 seria I 0013, nr. 141565 seria I 0060, nr. 119559 seria I 0048, nr. 031451 seria I 0044, nr. 160722 seria I 0056, nr. 089203 seria I 0014, nr. 066603 seria I 0052, nr. 078024 seria I 0004, nr. 102526 seria I 0021, nr. 012934 seria I 0047, nr.071971 seria I 0042, nr. 111780 seria I 0003, nr.095833 seria I 0034 în bancnote cu nominalul de 1 000 lei, ridicați din incinta CCA, împachetați în plicul nr. 5;

- tampon din vată cu care a fost prelucrată mâna stângă a cet. Cherdivară T. împachetat în plicul nr. 5-C;
- tampon din vată cu care a fost prelucrată mâna dreaptă a cet. Cherdivară T. împachetat în plicul nr. 4- C;
- tampon din vată cu care a fost prelucrată mâna dreaptă a cet. Gorincioi Gheorghe, împachetat în plicul nr. 1 -G;
- tampon din vată cu care a fost prelucrată mâna stângă a cet. Gorincioi Gheorghe, împachetat în plicul nr. 2-G;
- pachet din polietilenă de culoare neagră în care s-a împachetat sacoul cet. Cherdivară T.;
- pachet din polietilenă de culoare albă cu inscripția „Metrou”, în care s-a împachetat sacoul cet. Gorincioi Gheorghe (care sînt anexate la cauza penală nr. 2011036044).

Instanța de apel a reținut că în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit fără nici un dubiu că între Gorincioi Gheorghe și Cherdivară Terentie a existat o înțelegere prealabilă privind extorcarea banilor de la Răsoi Victoria și această înțelegere a avut loc anterior transmiterii banilor la 21.01.2011, iar extorcarea banilor a avut loc pentru ca Gorincioi Gheorghe și Cherdivară T. să nu realizeze controlul calității mărfurilor și serviciilor prestate către CCA, acțiuni care intrau în obligațiile lor de serviciu ca funcționari ai CCA și membri ai grupului de lucru pentru achiziții. Totodată, indicînd că acțiunile de extorcare a banilor de la Răsoi Victoria au fost efectuate la inițiativa lui Gorincioi Gheorghe, fapt ce reiese din declarațiile lui Cherdivară Terentie, care a fost un intermediar între președintele CCA și Răsoi Victoria, iar toate acțiunile sale au fost dictate de către președinte, fapt stabilit prin decizia Curții Supreme de Justiție din 28.01.2015.

La fel, instanța de apel a reținut, că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2013, Cherdivară Terentie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 324 alin.(3) lit. b) Cod penal la 7 ani închisoare, cu amendă în mărime de 1000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani, această soluție fiind menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 28.01.2015, prin care s-a dispus inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocații Ursu Nicolae și Nicoară Vasile în numele inculpatului Cherdivară Terentie împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2013, în cauza penală în privința Cherdivară Terentie, ca fiind vădit neîntemeiat.

Totodată, instanța de apel a relevat că, din partea colaboratorilor CCCEC nu au fost întreprinse acțiuni de instigare și provocare, deoarece Răsoi Victoria la 18.01.2011 în persoană s-a prezentat la organele de constrîngere și s-a adresat cu cerere în scris, iar organele date, conform cerințelor procedurale, ulterior, sub controlul colaboratorilor CCCEC au inițiat întîlnirile cu Cherdivară Terentie, fapt stabilit prin decizia Curții Supreme de Justiție din 28.01.2015 (pe cauza penală de condamnare de corupere pasivă a lui Cherdivară Terentie).

Referitor la alegațiile avocatului apelant, instanța de apel le-a considerat neîntemeiate, deoarece sunt declarative și contravin circumstanțelor de fapt stabilite, din următoarele considerente.

Instanța de apel a concluzionat, că declarațiile martorului Răsoi Victoria corespund realității, deoarece acestea pe deplin coroborează cu materialele dosarului și în parte cu declarațiile lui Cherdivară Terentie, care a declarat că a acționat din numele lui Gorincioi Gheorghe.

Cercetînd materialele cauzei, instanța de apel a menționat, că toate acțiunile procesual penale au fost autorizate și efectuate cu respectarea tuturor normelor procesual-penale.

Actele procesual-penale, și anume: procesul-verbal din 18.01.2011 privind efectuarea interceptării și înregistrării comunicărilor dintre Răsoi V. și Cherdivară T. (f.d.10), procesul-verbal din 21.01.2011 privind efectuarea interceptării și înregistrării comunicărilor dintre Răsoi V. și Cherdivară T. (f.d.35); procesul-verbal din 21.01.2011 privind efectuarea interceptării și înregistrării comunicărilor dintre Răsoi V. și Cherdivară T. (f.d. 35) și stenograma anexată la dosar (f.d. 36-40); decizia privind transmiterea banilor din 21.01.2011, au fost efectuate de ofițerul de urmărire penală al CCCEC, care avea atribuții directe la efectuarea actelor procesuale enunțate supra.

La fel, procesul-verbal de percheziție și examinare corporală a lui Cherdivară Terentie din 21.01.2011, procesul-verbal din 21.01.2011 privind examinarea și marcarea banilor destinați pentru transmiterea sub supraveghere către Cherdivară T., procesul-verbal de cercetare la fața locului din 22.01.2011, au fost admise ca probe, fiindcă prin decizia Curții Supreme de Justiție din 28.01.2015 (pe cauza penală de condamnare a lui Cherdivară Terentie de corupere pasivă) acestea au fost recunoscute ca perfect legale și puse la baza condamnării lui Cherdivară Terentie.

Referitor la procesul-verbal din 21.01.2011 de examinare corporală a cet. Gorincioi Gheorghe, cât și raportul de expertiză nr.185-188 din 01.02.2011 realizat de Centrul Național de Expertiză Judiciară, instanța de apel a menționat că, de asemenea sunt probe admisibile în cauza dată, deoarece Gorincioi Gheorghe nu a înaintat careva obiecții în cadrul efectuării acestor acțiuni procesual-penale.

Astfel, instanța de apel a specificat, că procesul-verbal din 21.01.2011 de examinare corporală a cet. Gorincioi Gheorghe (f. d. 45) și procesul-verbal din 21.01.2011 de percheziție corporală a cet. Gorincioi Gheorghe (f. d. 46) urmează a fi puse la baza stabilirii vinovăției lui Gorincioi Gheorghe, deoarece aceste acțiuni au fost autorizate și efectuate perfect legal.

Reieșind din analiza materialelor dosarului, instanța de apel a reținut că, argumentele avocatului inculpatului, precum că Gorincioi Gheorghe nu a comis infracțiunea incriminată în rechizitoriu, sunt neîntemeiate și contrare materialelor cauzei, iar nerecunoașterea vinovăției de către inculpat în săvîrșirea infracțiunii imputate, nu poate servi temei de achitare a acestuia, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe, care confirmă cu

certitudine și fără nici un dubiu vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii incriminate, fiind apreciată de către instanța de apel drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, urmărind scopul evitării răspunderii penale.

La stabilirea categoriei și termenul pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7,61, 75 -78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care activa în funcție publică, de circumstanțele atenuante și agravante, de conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială, considerînd că, în vederea corectării și reeducării inculpatului urmează a fi stabilită o pedeapsă reală cu închisoare în limita sancțiunii prevăzute de art. 324 alin. (3) lit. b) Cod penal.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Gorincioi Gheorghe Ivan și avocatul acestuia, Osoianu Tudor, care solicită casarea acesteia, precum și a hotărîrii primei instanțe, cu dispunerea achitării lui Gorincioi Gheorghe sau încetarea procesului penal, invocînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală - *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care afectează soluția instanței și cînd nu sunt întrunite elementele infracțiunii.*

În susținerea solicitării sale recurenții indică aceleași argumente care au fost expuse în cererea de apel, considerînd că anume asupra acestor motive nu s-a expus instanța de apel, precum și asupra motivelor suplimentare expuse în ședința instanței de apel, cum ar fi:

- învinuirea adusă inculpatului este una abstractă, iluzorie, care nu corespunde legislației naționale, în special, art. 296 Cod de procedură penală, tratatelor și jurisprudenței internaționale, astfel, neîndeplinirea condițiilor prevăzute de lege cu privire la forma și conținutul rechizitoriului echivalează cu încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței, încălcare, care potrivit art. 251 alin.(3) Cod de procedură penală atrage nulitatea absolută a actului procedural, adică, nu se înlătură în nici un mod;

- menționează, că între ordonanța de punere sub învinuire a lui Gorincioi Gh. din 20.04.2011 și rechizitoriu există deosebiri esențiale între încadrarea juridică și formularea acțiunilor reținute în sarcina învinuitului și acțiunile incriminate lui, conțin expresii generale și neclare;

- la examinarea în fond a acestui dosar, după ce procurorul a dat citire rechizitoriului, de către inculpat și de apărătorul acestuia a fost solicitat ca în baza art. 366 alin.(3) Cod de procedură penală să explice mai precis perioada în care se pretinde că au fost extorcate mijloace bănești, la ce procurorul a răspuns: *pe parcursul lunii ianuarie 2011*, însă această afirmație nu aduce mare claritate acuzării formulate, dimpotrivă a făcut conținutul rechizitoriului și mai neexplicit, deoarece în acest act se menționează despre prestarea serviciilor pe parcursul anilor 2009-2010;

– în opinia recurenților, încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței, în conjunctura art. art. 275 pct. 9), 285 alin.(1) și 332 alin. (1) Cod de procedură penală, constituie temei legal pentru încetarea procesului penal în ședința de judecată, din motivul că există circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală;

– instanța de apel nu s-a expus asupra solicitării apărării de a invoca hotărârile CtEDO: Sandu, (cererea nr.16463/08, hot. din 11/02/2014) și Pareniuc (cererea 17953/08, hot. din 10/07/2014), care au devenit hotărâri de precedent în jurisprudența Republicii Moldova pe baza prevederilor art. 7 alin. 8 Cod de procedură penală, care sînt obligatorii pentru organele de urmărire penale, procurori și instanțele de judecată, întru confirmarea faptului de încălcare a dreptului la un proces echitabil.

7. Judecînd recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi admis din alte motive, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală, judecînd recursul instanța este în drept să dispună încetarea procesului penal în cazurile prevăzute în prezentul cod.

7.1. Recurenții au invocat temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală - *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care afectează soluția instanței și cînd nu sunt întrunite elementele infracțiunii.*

Colegiul lărgit menționează că, temeiul prevăzut de pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, include cazurile cînd nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori cînd nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

În conformitate cu materialele cauzei Gorincioi Gheorghe a fost pus sub înviniuire în baza art. 324 alin.(3) lit. b) Cod penal – *corupere pasivă*, însă prima instanță, reîncadrînd acțiunile acestuia, l-a recunoscut vinovat și l-a condamnat în baza art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu indicii calificativi: *îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiincioase față de ele, care a cauzat urmări grave intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice.*

Instanța de apel, rejudecînd cauza, a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și a conchis că, prima instanță incorect a încadrat acțiunile inculpatului în neglijență de serviciu, deoarece a constatat că, vina inculpatului Gorincioi

Gheorghe de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin.(3) lit. b) Cod penal - „*Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către o persoană publică sau de către o persoană publică străină de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, cu extorcarea de bunuri sau servicii în proporții mari*” (potrivit rechizitoriului) a fost dovedită pe deplin prin cumulul de probe administrate în faza de urmărire penală, cercetate în ședințele de judecată a instanței de fond și verificate în instanța de apel, motivându-și soluția în acest sens cum este indicat în pct. 5 al prezentei decizii, soluție pe care instanța de recurs o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Colegiul lărgit consideră că, instanța de apel corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Gorincioi Gheorghe de săvârșirea infracțiunii imputate, și respectând, prevederile art. 414 alin. (1), (4), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

7.2. Referitor la temeiul invocat de către recurenți, precum că *instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, Colegiul penal menționează, că *eroarea gravă de fapt* trebuie înțeleasă în sensul atribuit de legiuitor în art. 6 pct. 11) Cod de procedură penală și anume, stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor. Eroarea gravă de fapt trebuie să rezulte din situația dosarului, privită ca o stare de fapt.

Contrar acestor prevederi legale, argumentele recursului se rezumă la o altă apreciere a probelor, care diferă de cea enunțată în hotărârile judecătorești pronunțate în cauză, dar care nu argumentează prezența în speța dată a erorii grave de fapt în calitate de temei de casare.

Astfel, reieșind din prevederile legale expuse supra, instanța de recurs consideră că n-a fost argumentată în recursul depus prezența în speța examinată a unei asemenea erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Colegiul penal menționează, că instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul cu circumstanțe de fapt și de drept, care l-ar justifica, deoarece potrivit art. 24 alin. (2) Cod procedură penală, instanța de judecată nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât cele ale legii.

7.3. Cu referire la alegațiile recurenților, precum că în speța dată, este necesară aplicarea art. 251 Cod de procedură penală, adică nulitatea absolută a actelor procedurale, precum ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul,

deoarece nu corespund după formă și conținut, și sunt deosebiri esențiale între încadrarea juridică și formularea acțiunilor reținute în sarcina învinutului și acțiunile incriminate lui, conțin expresii generale și neclare, Colegiul lărgit le consideră nefondate și menționează că, nu oricare încălcare a prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural, dar numai încălcările esențiale ale legii procesuale penale. Prin încălcare esențială a legii se înțelege acea abatere de la lege, care afectează drepturile și interesele legitime ale părților, aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei. Pentru a opera nulitatea mai este necesar ca abaterea să nu poată fi înlăturată în alt mod, ceea ce înseamnă că, dacă poate fi înlăturată în alt mod, anularea actului devine inutilă.

Din materialele cauzei, Colegiul lărgit constată că, pe parcursul urmăririi penale, în instanța de fond, inculpatul și apărătorul acestuia nu au invocat excepția de nulitate, deși, în opinia recurenților, aceasta era necesar pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei, invocând-o ulterior drept apreciere incorectă a probelelor administrate în cauza dată.

Colegiul reține faptul că, la prezentarea materialelor de urmărire penală, învinutul Gorincioi Gheorghe și apărătorul acestuia Osoianu au făcut cunoștință cu materialele urmăririi penale, însă nu au indicat careva obiecții și cereri (f.d.242-243, vol. I), și ulterior, fiindu-i înmînată copia de pe rechizitoriu învinutului Gorincioi Gheorghe, nu a fost scrisă referință la rechizitoriu, instituție prevăzută în cazul dezacordului său cu cele menționate în el, în conformitate cu art. 296 Cod de procedură penală.

7.4. În ce privește argumentul recurenților, precum că, instanța de apel nu a indicat în decizia sa hotărârile CEDO specificate în cererea de apel întru confirmarea faptului de încălcare a dreptului la un proces echitabil, Colegiul lărgit îl consideră neîntemeiat, deoarece în speța dată, instanța de apel nu a constatat încălcarea dreptului inculpatului Gorincioi Gheorghe la un proces echitabil.

7.5. Colegiul penal de asemenea constată, că după declararea recursului împreună cu avocatul său Osoianu Tudor la data de 14 iulie 2015, Gorincioi Gheorghe a decedat la data de 28 iulie 2015, fapt confirmat prin copia autenticată a certificatului de deces (f.d. 179, vol. II).

Însă Colegiul penal reține, că soția inculpatului decedat Gorincioi Natalia, prin cererea sa depusă la 04.09.2015 (f.d.176, vol. II) a solicitat admiterea recursului soțului său decedat în sensul declarat, casarea sentinței Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 martie 2015 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2015 și dispunerea achitării lui Gorincioi Gheorghe.

Reieșind din această solicitare, Colegiul lărgit, ținând cont de practica CtEDO în acest sens, a examinat în fond recursul ordinar declarat de inculpatul Gorincioi Gheorghe Ivan și avocatul acestuia, Osoianu Tudor, ajungînd la concluzia că argumentele invocate de către recurenți sunt neîntemeiate.

Totodată Colegiul consideră, că recursul depus urmează a fi admis din alte motive, iar procesul penal în privința lui Gorincioi Gheorghe urmează a fi încetat în temeiul prevăzut în art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, deoarece s-a

constatat că după depunerea recursului ordinar a intervenit decesul făptuitorului, inculpatului Gorincioi Gheorghe.

În acest sens, Colegiul penal menționează, că potrivit art. 332 alin.(1) Cod de procedură penală, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată temeiul prevăzut în art. 275 pct. 5) Cod de procedură penală, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.*

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, în situația decesului făptuitorului, instanța de recurs urmează să admită recursul declarat, să caseze total hotărârile atacate și să înceteze procesul penal.

Ținând cont de cele expuse supra, reieșind din prevederile legale, practica judiciară constantă, raportînd cele menționate la speța dată, Colegiul penal lărgit a ajuns la concluzia admiterii recursului ordinar depus din alte motive decît cele declarate, casarea hotărârilor judecătorești și dispunerea încetării procesului penal în legătură cu intervenirea decesului făptuitorului.

8. În temeiul art. 434, art. 435 alin.(1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de inculpatul Gorincioi Gheorghe Ivan și avocatul acestuia, Osoianu Tudor, casează total sentința Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 martie 2015 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2015 și dispune încetarea procesului penal în privința lui **Gorincioi Gheorghe Ivan**, în legătură cu intervenirea decesului acestuia.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **07 iulie 2016**.

Președinte

Nicolaev Ghenadie

Judecători

Toma Nadejda

Moraru Petru

Guzun Ion

Bejenaru Iurie